

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

УДК 336.221.4

JEL Classification: E60, E66, O11

DOI: 10.20535/2307-5651.33.2025.335871

Гречко А. В.

доктор економічних наук, професор
(відповідальний автор)

ORCID ID: 0000-0002-4913-9674

Солосіч О. С.

аспірант

ORCID ID: 0000-0003-0057-463X

Савченко К.

аспірант

ORCID ID: 0009-0000-9487-2317

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Hrechko Alla, Solosich Oleksandr, Savchenko Kateryna

National Technical University of Ukraine

"Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"

АНАЛІЗ СВІТОВОГО ТА ВІТЧИЗНЯНОГО ДОСВІДУ ВПЛИВУ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

ANALYSIS OF WORLD AND NATIONAL EXPERIENCE OF TAX POLICY IMPACT ON THE ECONOMIC SECURITY OF BUSINESS ENTITIES

Дана стаття присвячена аналізу та систематизації вітчизняного та міжнародного досвіду формування податкової системи у контексті підтримки сприятливих параметрів для забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання. У рамках статті авторами здійснюється ґрунтовний аналіз системного характеру взаємозв'язку та взаємовпливу особливостей функціонування та принципових положень щодо побудови податкової системи та економічної безпеки суб'єктів господарювання. Проаналізовано ключові кількісні параметри складових податкового навантаження на підприємницький сектор податкових систем України, Польщі, Швеції, Франції та США. Досліджено основні параметри оподаткування суб'єктів господарювання в Польщі у розрізі ставок податку на прибуток, податку на додану вартість, внесків на соціальне страхування. Розглянуто особливості побудови податкової системи Франції у частині відповідних ставок на прибуткові податки та особливостей сплати внесків на соціальне страхування. Проведено аналіз податкової системи Швеції з точки зору багаторівневого розподілу відповідних податкових відрахувань, провадження специфічних пільг та податкових стимулів для розвитку інноваційних галузей економіки (інновації та екологізація бізнесу). Систематизовано особливості конструювання податкової системи США, що характеризується істотною нерівномірністю та варіативністю обсягів податкового навантаження у межах різних штатів (зумовленою федеративним устроєм країни), специфічністю системи організації соціального страхування, застосуванням податкового стимулювання процесів інноваційної модернізації підприємств шляхом пільгування та надання відповідних податкових кредитів. Проведено порівняльну характеристику принципових положень до організації системи оподаткування суб'єктів господарювання зазначених країн та їх впливу забезпечення економічної безпеки підприємств. Виокремлено ключові відмінності у структурі та кількісних показниках функціонуючих податкових систем іноземних країн порівняно з вітчизняними практиками оподаткування та їх взаємозв'язку із можливостями підприємств до підтримки стійкості внутрішнього середовища економічної безпеки.

Ключові слова: податки, податкова система, безпека, підприємство, економічна безпека, економічна безпека підприємства.

This article is devoted to the analysis and systematization of domestic and international experience in the formation of the tax system in the context of supporting favorable parameters for ensuring the economic security of business entities. Within the framework of the article, the authors carry out a thorough analysis of the systemic nature of the relationship and mutual influence of the functioning and fundamental provisions regarding the construction of the tax system and the economic security of business entities. The key quantitative parameters of the components of the tax burden on the business sector of Ukraine, Poland, Sweden, France and the USA tax systems are analyzed. The main parameters of taxation of business entities in Poland are studied in terms of income tax rates, value added tax, social insurance contributions. The features of the construction of the French tax system in terms of the relevant income tax rates and the features of the payment of social insurance contributions

are considered. The Swedish tax system is analyzed from the standpoint of multi-level distribution of relevant tax deductions, implementation of specific benefits and tax incentives for the development of innovative sectors of the economy (innovation and business ecologization). The peculiarities of the US tax system construction+ are systematized, which is characterized by significant unevenness and variability of the tax burden within different states (due to the federal structure of the country), the specificity of the social insurance organization system, the use of tax incentives for the processes of innovative modernization of enterprises by means of privileges and the provision of relevant tax credits. A comparative description of the fundamental provisions for the organization of the business entities taxation system in specified countries and their influence on ensuring the economic security of enterprises is carried out. Key differences in the structure and quantitative indicators of the functioning tax systems of foreign countries compared to domestic taxation practices and their relationship with the capabilities of enterprises to maintain the stability of the internal environment of economic security are identified.

Keywords: taxes, tax system, security, enterprise, economic security, economic security of the enterprise.

Постановка проблеми. Одним з першочергових аспектів функціонування суб'єктів господарювання в сучасних умовах постає проблематика стабілізації та підтримки сталості процесів внутрішньогосподарського середовища, що зумовлено істотним поглибленням кризових процесів зовнішнього середовища, деструктивним впливом фактору воєнного стану та активних бойових дій, скороченням господарського потенціалу та можливостей до залучення зовнішнього ресурсного забезпечення. Дана проблематика, в свою чергу актуалізує питання забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання, у розрізі формування стійких макроекономічних передумов до побудови сприятливого середовища реалізації підприємницької активності. У даному контексті, слід відзначити, що одним з детермінуючих факторів забезпечення сприятливості підприємницького клімату залишаються первинні параметри податкової системи (рівень податкових ставок, складність адміністрування податків та зборів, загальний ступінь податкового навантаження), напряду впливаючи на обсяги фінансової результативності діяльності суб'єктів господарювання. Саме тому, на сьогоднішній день, особливої актуальності набуває проблематика дослідження іноземного досвіду конструювання податкової системи у її взаємозв'язку та взаємовпливі на ефективність забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження проблематики особливостей побудови та ефективності функціонування податкової системи викликає жвавий академічний інтерес як у межах вітчизняної, так і міжнародної академічної спільноти у розрізі питань ідентифікацій основних складових понятійно-категоріального апарату, системних компонентів механізму функціонування податкової системи, формування відповідних прогностичних та сценарних моделей реактивних властивостей податкової системи під дії специфічних факторів зовнішнього середовища тощо. Особливої уваги серед зазначеного предметного поля досліджень заслуговують наукові праці таких вчених як В. Андрущенко, Л. Біла, З. Варналій, О. Вишневський, Т. Волинець, О. Данілова, В. Карпенко, Ю. Козак, Т. Кошук, Л. Попова, О. Сарахман, Н. Ткаченко, В. Чекіна.

Не менш активний науковий дискурс притаманний дослідженням у сфері аналізу особливостей функціонування системи економічної безпеки підприємницьких структур, визначення її ключових компонентів, формування прикладного інструментарію у межах диференційованих безпекових станів суб'єкта господарювання та загальної конфігурації внутрішнього безпекового механізму підприємства в умовах мінливості та поліфункціональності загроз зовнішньої етіології.

У даному контексті, вагомий науковий доробок, що складає фундамент теоретичних та прикладних досліджень у сфері економічної безпеки суб'єктів господарювання представлений у наукових працях таких вчених як Л. Абалкін, О. Ареф'єва, Т. Васильців, В. Геець, С. Довбня, О. Журавка, А. Козаченко, А. Ляшенко, О. Малик, Т. Меліхова, О. Нусінова, І. Отенко, В. Пономарьов, О. Череп, І. Яремко.

Формулювання цілей статті. полягає в аналізі та систематизації практичних аспектів іноземного досвіду у частині формування податкової системи в контексті впливу на забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання.

Виклад основного матеріалу. Незважаючи на наявність широкого кола трактувань дефініції економічної безпеки суб'єктів господарювання, на сьогоднішній день, академічною спільнотою не досягнуто консенсусу щодо формування загальноприйнятого визначення. Даний факт пояснюється багатоаспектністю та мультидисциплінарністю даного поняття, що охоплює широке коло складових елементів та безпосередньо станів суб'єкта господарювання у межах якого конструюється відповідне понятійне трактування. Узагальнено, економічна безпека суб'єкта господарювання представляє собою систему внутрішньогосподарських відносин націлених на забезпечення ефективного моніторингу, превенції та елімінації загроз ендегенного та екзогенного походження з метою забезпечення стабільного та прогнозованого розвитку суб'єкта господарювання.

Податкова політика у свою чергу є одним з ключових аспектів, які напряду впливають на економічну безпеку підприємств. Надмірне податкове навантаження з боку держави обмежує можливості розвитку підприємств і вихід їх на міжнародну арену та нові ринки. До того ж високі податки можуть призвести до переходу підприємств у тіньову економіку або спричинити банкрутство. У той час як податкові стимули (пільгування, податкові знижки) або зниження ставок податків сприяють збільшенню інвестування та підвищенню конкурентоспроможності підприємств.

Одними з найважливіших аспектів, які визначають поточну та перспективну ефективність функціонування суб'єкта господарювання є податкова система. Найвпливовішими для підприємств у даному контексті є податок на додану вартість, податок на прибуток, єдиний соціальний внесок і податок на майно.

На сьогоднішній день, в Україні запроваджено дві системи оподаткування: спрощена і загальна. Загальна система оподаткування застосовується для підприємств, які самостійно не обрали спрощену систему або мають перевищення обмежень, що застосовуються для підприємств зі спрощеною системою. Також в порів-

нянні зі спрощеною системою оподаткування загальна система передбачає сплату податків від прибутку, а не від сукупного доходу підприємця, і якщо прибуток є негативним, або просто відсутній, тоді податки не нараховуються.

Спрощена система натомість передбачає полегшення сплати податків, з метою розвитку малих і середніх бізнесів, оскільки є легшою зі сторони ведення обліку і сплати меншої кількості податків. Хоча дана система як і зазначалася має обмеження у кількості працівників, річному обсязі доходу чи видах діяльності, а також недолік у вигляді сплати фіксованої суми податку незважаючи на результати діяльності підприємства. Спрощена система оподаткування фактично є пільгами для підприємств, наприклад, ставка єдиного податку дозволяє значною мірою знизити податкові зобов'язання у порівнянні з оподаткуванням за загальною системою. Єдиний соціальний внесок для фізичних осіб-підприємців сплачується за мінімальною ставкою (від мінімальної заробітної плати), що теж значною мірою знижує витрати на сплату внесків для підприємців.

Також в Україні діють пільги для стартапів, що розвиваються у напрямку технологій та інновацій, зокрема у частині зниження або скасування ставки податку на прибуток для підприємств у окремих секторах економіки. До того ж запроваджена низка податкових переваг у сфері ІТ: ставка податку на прибуток – 9%, єдиний соціальний внесок сплачується від мінімальної зарплати, а податок на доходи фізичних осіб становить 5%. На аграрний сектор, окрім дії вже зазначеного єдиного податку також діє звільнення від сплати податку на додану вартість на деякі види сільськогосподарської продукції.

Спрощена система хоч і стала рушієм підвищення ділової активності, скорочення рівня безробіття через велику кількість осіб, що зареєструвалися як фізичні особи-підприємці, однак це мало і свої негативні наслідки. Яскравим прикладом є ухилення бізнесу від оподаткування через формування роботодавцями трудових відносин з фізичними особами-підприємцями для зменшення сплати єдиного соціального внеску. Ситуацію також значною мірою ускладнює проблема тінізації економіки, яка у 2022 році досягла 30% від обсягу офіційного ВВП [1].

Таким чином, ухилення від оподаткування в умовах деформованості податкової системи може призвести до підвищення податків, що збільшить податкове навантаження на підприємства, які сплачували податки, напряму впливаючи на їх безпековий потенціал розвитку. Більш того, високий рівень тінізації економіки України робить країну непривабливою для іноземних інвесторів і знижує довіру до економічної стабільності держави, що ускладнює співпрацю з міжнародними партнерами.

Аналізуючи дані індексу Doing Business [2] (станом на 2020 рік Україна посідає 64 місце у рейтингу легкості ведення бізнесу) податкова система України є однією з найконкурентніших серед країн ЄС і посідає 7 місце за системою оцінки податкової політики Tax Foundation [3].

Дослідимо детальніше окремі ставки податків в Україні, отже, податок на прибуток (корпоративний податок) становить 18%, податок на додану вартість становить 20%, дана ставка обкладає більшість товарів

і послуг, а для окремих категорій товарів і послуг може становити 14%, 7% та 0%, прикладами даних категорій є деякі види сільськогосподарських товарів, лікарські засоби, медичні вироби і вивезені товари за межі митної території України. Ставка єдиного соціального внеску в Україні становить 22% [4].

Розглянемо податкові ставки інших країн, наприклад, сусідньої країни – Польщі. Загальний податок на прибуток становить 19% і 9% [5] для підприємців, у яких дохід не перевищує певну фіксовану суму. Податок на додану вартість становить 23% – стандартна ставка, 8% для постачання фармацевтичної продукції і послуг пасажирського транспорту, на книги, журнали та основні харчові продукти також поширюється знижена ставка, а саме – 5%, 0% для експорту товарів до країн за межами Європейського Союзу [4]. Загальні внески на соціальне страхування, які платять і роботодавець і працівник становлять близько 35% і нараховуються від заробітної плати працівника; частка, яку сплачує роботодавець варіюється від 19,21% до 22,14% [4].

В Сполучених Штатах Америки податок на прибуток відрізняється залежно від штату і граничні ставки коливаються від 2,5% до 11,5%, федеральний податок становить 21% [6]. Таким чином штатом з найвищою сумарною ставкою податку на прибуток є Нью-Джерсі і становить 30,1%. У США немає податку на додану вартість, але є податок на продаж і використання і його ставка коливається в межах від 2,9% до 7,25% [4]. Ставка податку на соціальне страхування в Сполучених Штатах становить 6,2% і для працівника, і для роботодавця, тобто загальна ставка – 12,4%, а ставка на Medicare (державна програма медичного страхування в США) становить 1,45% для роботодавця та 1,45% працівника, або загально 2,9% [7].

У Франції в свою чергу корпоративний податок з 2022 року без обмежень в обороті становить 25% [4]. Стандартна ставка податку на додану вартість становить 20%, знижені ставки застосовуються для фармацевтичної продукції і продуктів харчування – 10% і 5,5% залежно від товару, також ставка 5,5% також застосовується для книг, медичного обладнання для людей з обмеженими можливостями, а ставка 2,1% – для телекомунікаційних ліцензій [8]. У Франції внески соціального страхування також розподіляються між працівником і роботодавцем, частка роботодавця в середньому становить 45%, а частка працівника від 20% до 23% від заробітної плати [4].

Податок на прибуток підприємств у Швеції стягується єдиною ставкою – 20,6% [4]. Податок на додану вартість стягується у розмірі 25% з більшості товарів і послуг, знижена ставка поширюється на продукти харчування, безалкогольні та слабоалкогольні напої у розмірі 12%, для книг, журналів, газет, пасажирського транспорту і для деяких культурних послуг – 6% [4]. Внески соціальне страхування становлять 31,42% і сплачуються роботодавцем [4].

Виходячи з вищевикладеного, можна стверджувати, що податки в Україні відносно низькі порівняно з іншими країнами, що створює потенційно сприятливі умови для ведення бізнесу, але навіть так країна все ще посідає порівняно низьке місце у рейтингу легкості ведення бізнесу Doing Business, а рівень тіньової економіки є вищим, наприклад, у раніше розглянутій Швеції він становить 11%, що на 21% менше ніж

в Україні, або у Польщі – 21,9%, у Франції – 14,2%, а у Сполучених Штатах Америки – 6,1% станом на 2022 рік [9]. Це є проявом різних підходів у формуванні податкової політики й адмініструванні податків у різних країнах світу.

Далі, пропонуємо розглянути іноземний досвід конструювання податкових систем, зокрема у контексті їх впливу на економічну безпеку суб'єктів господарювання. У Швеції оподаткування заробітної плати працівника передбачає відрахування до трьох різних рівнів влади: муніципалітету, ради округу та центрального уряду. Швеція, як одна з представниць Скандинавських країн має високі податкові ставки, але натомість компенсує їх грантами у сфері екології (зниження викидів від промислової діяльності і викидів CO₂), грантами та податковими стимулами у вигляді зниження витрат на оплату праці через зниження податків у напрямку наукових досліджень та розробки, і регіональними грантами, а саме регіональними інвестиційними і транспортними грантами [10].

Податкова політика Польщі по більшій частині орієнтована на малий і середній бізнес, оскільки податок на прибуток для них знижується на 10%. Такий підхід стимулює підприємців і знижує податкове навантаження, та, відповідно веде до збільшення кількості малих підприємств. Пільги в оподаткуванні доступні для підприємців, які інвестують в інноваційні передові рішення, і пільги на розробку, дослідження над новими видами продуктів, послуг чи процесів [11].

У США є федеральні, штатні та місцеві органи влади з окремими податками на кожному з даних рівнів, тому на кожному рівні влади встановлюються типи податків, таким чином податок на прибуток стягується на федеральному і на більшості штатних рівнів, а стягнення податку на майно за часту відбувається лише на місцевому рівні. Через різні ставки у різних штатах виникає значна варіативність і відмінність податкових ставок і, відповідно, податкового навантаження. Додатково зазначимо, що в США застосовується прогресивна податкова політика [12], що також у свою чергу зменшує нерівність у доходах, адже податкові статки зростають в міру зростання оподаткованого доходу. Також у США запроваджено податкові кредити на дослідження і розробки, зменшення податкових зобов'язань при запровадженні підприємством інноваційних процесів чи продуктів і кредити на утримання співробітників [13; 14].

Франція має порівняно високі податкові ставки і займає останні позиції у рейтингу міжнародної подат-

кової конкурентоспроможності у 2023 році [15]. Система оподаткування у Франції також характеризують високим рівнем складності для підприємств, оскільки компанії фактично підлягають оподаткуванню трьох основних видів: податок на оподатковуваний прибуток, місцеві податки та податок на споживання [16]. Одним з прикладів місцевих податків є податок на додану вартість компаній, який мають сплачувати підприємства, що досягли певного обороту (500 000 євро річного обороту без урахувань податків) [17]. У Франції також значною мірою розповсюджені податкові кредити і пільги, а саме податкові кредити на дослідження та інвестиції в зелені галузі промисловості й пільги для створення бізнесу в певних регіонах [18].

Аналіз податкової політики України та міжнародного досвіду відображає різноманітність підходів різних країн та їх вплив на рівень економічної безпеки підприємств. При ефективній податковій системі є цілком можливими низький рівень тіньової економіки і середній або високий рівень податків, що дозволяє утримувати баланс між забезпеченням податкових надходжень до держави і створенням сприятливих умов для ведення і розвитку бізнесу, особливо за допомогою грантів, кредитів і податкових пільг.

Висновки. В результаті проведеного дослідження було здійснено аналіз та систематизацію прикладних особливостей побудови податкової системи на основі іноземного досвіду у контексті їх впливу на забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання. Розглянуто ключові елементи (види податків, рівень податкових ставок, особливості розподілу податкового навантаження) податкової системи України, Польщі, Швеції, Франції та США. Встановлено, що актуальні рівні податкового навантаження на підприємницький сектор у межах національної економічної системи в загальному характеризуються нижчим рівнем, ніж у більшості досліджуваних країн, разом з тим, перспективним напрямком розвитку вітчизняної податкової системи залишається питання імплементації системи податкових стимулів у вигляді податкових, пільг, знижок та інших форм стимулювання розвитку пріоритетних сфер економічної системи.

Перспективними напрямками подальших досліджень у межах обраного предметного поля аналізу є розробка прикладних інструментів інтенсифікації підприємницької активності як фактору підтримки економічної безпеки суб'єктів господарювання за рахунок імплементації систем податкового стимулювання підприємницького сектору.

Література:

1. Внесок у неформальний сектор економіки. *Портал даних видобувної галузі України*. 2024. URL: https://eiti.gov.ua/ekonomichni-ta-socialni-efekti/vnesok-v-ekonomiku-ukrayini/vnesok_u_neformalnij_sektor_ekonomiki/ (дата звернення: 08.12.2024).
2. Doing Business 2020. *World Bank Group*. 2020. URL: <https://archive.doingbusiness.org/en/reports/global-reports/doing-business-reports> (дата звернення: 08.12.2024).
3. International Tax Competitiveness Index 2023. *Tax Foundation*. 2023. URL: https://taxfoundation.org/wp-content/uploads/2023/10/TF-ITCI23-Book_16-10_FV.pdf (дата звернення: 08.12.2024).
4. Worldwide Tax Summaries Online. *PwC*. 2024. URL: <https://taxsummaries.pwc.com/> (дата звернення: 08.12.2024).
5. Tax rates. *Portal Podatkowy*. 2024. URL: <https://www.podatki.gov.pl/en/corporate-income-tax/tax-rates/> (дата звернення: 08.12.2024).
6. Combined Federal and State Corporate Income Tax Rates in 2022. *Tax Foundation*. 2022. URL: <https://taxfoundation.org/data/all/state/combined-federal-state-corporate-tax-rates-2022/> (дата звернення: 08.12.2024).
7. Social Security and Medicare withholding rates. *IRS*. 2024. URL: <https://www.irs.gov/taxtopics/tc751> (дата звернення: 08.12.2024).

8. VAT in France. Marosa. 2024. URL: <https://marosavat.com/manual/vat/france/> (дата звернення: 08.12.2024).
9. Taxation of the Informal Economy in the EU. *European Parliament*. 2022. URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/734007/IPOL_STU\(2022\)734007_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/734007/IPOL_STU(2022)734007_EN.pdf) (дата звернення: 08.12.2024).
10. Incentives guide. *The Swedish Trade & Invest Council*. 2022. URL: <https://www.business-sweden.com/contentassets/41249a64a04e4309b7637b00c526eef8/incentives-guide.pdf> (дата звернення: 08.12.2024).
11. Pakiety ulg wspierających innowacje i produkcję. *Ministerstwo Finansów*. 2021. URL: <https://www.gov.pl/web/finanse/pakiety-ulg-wspierajacych-innowacje-i-produkcje-juz-w-prekonsultacjach> (дата звернення: 08.12.2024).
12. Progressive Tax. *Tax Foundation*. 2024. URL: <https://taxfoundation.org/taxedu/glossary/progressive-tax/> (дата звернення: 08.12.2024).
13. The R&D Tax Credit. *KBKG*. 2024. URL: <https://www.kbkg.com/research-and-development/the-rd-tax-credit> (дата звернення: 08.12.2024).
14. Research and Development. *Strategic tax planning*. 2024. URL: <https://strategictaxplanning.net/services/research-and-development> (дата звернення: 08.12.2024).
15. International Tax Competitiveness Index 2023. *Tax Foundation*. 2023. URL: https://taxfoundation.org/wp-content/uploads/2023/10/TF-ITCI23-Book_16-10_FV.pdf (дата звернення: 08.12.2024).
16. Corporation tax in France. Separating Fact From Fiction. *Dunkerque l'Énergie Créative*. 2024. URL: <https://dunkerquelenergiecreative.fr/en/advice/corporation-tax-france-the-truth/> (дата звернення: 08.12.2024).
17. Dunkerque l'Énergie Créative. *Ministère chargé des finances*. 2024. URL: <https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F23546> (дата звернення: 08.12.2024).
18. The French tax system is innovation- and investment-friendly. *Ministère chargé des finances*. 2024. URL: <https://impots.gouv.fr/international-professionnel/tax-incentives> (дата звернення: 08.12.2024).

References:

1. Portal danykh vydobuvnoi haluzi Ukrainy (2024) *Vnesok u neformalniy sektor ekonomiky*. Available at: https://eiti.gov.ua/ekonomichni-ta-socialni-efekti/vnesok-v-ekonomiku-ukrayini/vnesok_u_neformalnij_sektor_ekonomiki/ (accessed 08.12.2024).
2. World Bank Group (2020) *Doing Business 2020*. URL: <https://archive.doingbusiness.org/en/reports/global-reports/doing-business-reports> (accessed 08.12.2024).
3. Tax Foundation (2023) *International Tax Competitiveness Index 2023*. Available at: https://taxfoundation.org/wp-content/uploads/2023/10/TF-ITCI23-Book_16-10_FV.pdf (accessed 08.12.2024).
4. PwC (2024) *Worldwide Tax Summaries Online*. Available at: <https://taxsummaries.pwc.com/> (accessed 08.12.2024).
5. Portal Podatkowy (2024) *Tax rates*. Available at: <https://www.podatki.gov.pl/en/corporate-income-tax/tax-rates/> (accessed 08.12.2024).
6. Tax Foundation (2022) *Combined Federal and State Corporate Income Tax Rates in 2022*. Available at: <https://taxfoundation.org/data/all/state/combined-federal-state-corporate-tax-rates-2022/> (accessed 08.12.2024).
7. IRS (2024) *Social Security and Medicare withholding rates*. Available at: <https://www.irs.gov/taxtopics/tc751> (accessed 08.12.2024).
8. Marosa (2024) *VAT in France*. Available at: <https://marosavat.com/manual/vat/france/> (accessed 08.12.2024).
9. European Parliament (2022) *Taxation of the Informal Economy in the EU*. Available at: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/734007/IPOL_STU\(2022\)734007_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/734007/IPOL_STU(2022)734007_EN.pdf) (accessed 08.12.2024).
10. The Swedish Trade & Invest Council (2022) *Incentives guide*. Available at: <https://www.business-sweden.com/contentassets/41249a64a04e4309b7637b00c526eef8/incentives-guide.pdf> (accessed 08.12.2024).
11. Ministerstwo Finansów (2021) *Pakiety ulg wspierających innowacje i produkcję*. Available at: <https://www.gov.pl/web/finanse/pakiety-ulg-wspierajacych-innowacje-i-produkcje-juz-w-prekonsultacjach> (accessed 08.12.2024).
12. Foundation Tax (2024) *Progressive Tax*. Available at: <https://taxfoundation.org/taxedu/glossary/progressive-tax/> (accessed 08.12.2024).
13. KBKG (2024) *The R&D Tax Credit*. Available at: <https://www.kbkg.com/research-and-development/the-rd-tax-credit> (accessed 08.12.2024).
14. Strategic tax planning (2024) *Research and Development*. Available at: <https://strategictaxplanning.net/services/research-and-development> (accessed 08.12.2024).
15. Tax Foundation (2023) *International Tax Competitiveness Index 2023*. Available at: https://taxfoundation.org/wp-content/uploads/2023/10/TF-ITCI23-Book_16-10_FV.pdf (accessed 08.12.2024).
16. Dunkerque l'Énergie Créative (2024) *Corporation tax in France. Separating Fact From Fiction*. Available at: <https://dunkerquelenergiecreative.fr/en/advice/corporation-tax-france-the-truth/> (accessed 08.12.2024).
17. Ministère chargé des finances (2024) *Dunkerque l'Énergie Créative*. Available at: <https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F23546> (accessed 08.12.2024).
18. Ministère chargé des finances (2024) *The French tax system is innovation- and investment-friendly*. Available at: <https://impots.gouv.fr/international-professionnel/tax-incentives> (accessed 08.12.2024).

Стаття надійшла до редакції 05.06.2025

Стаття опублікована 30.06.2025